

31986R4056

L 378/4

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

31.12.1986

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 4056/86**z dnia 22 grudnia 1986 r.****ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 85 i 86 Traktatu do transportu morskiego**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 84 ust. 2 i art. 87,

uwzględniając wniosek Komisji,

suwzględniając opinię Zgromadzenia ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

reguły konkurencji tworzą część ogólnych postanowień Traktatu, które stosuje się w transporcie morskim; szczegółowe reguły stosowania tych postanowień umieszczone są w rozdziale Traktatu dotyczącym reguł konkurencji lub muszą być ustalone w trybie przewidzianej w nim procedury;

zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 141 ⁽³⁾, rozporządzenia Rady nr 17 ⁽⁴⁾ nie stosuje się do transportu; rozporządzenie Rady (EWG) nr 1017/68 ⁽⁵⁾ odnosi się tylko do transportu śródlądowego; w konsekwencji, Komisja nie posiada obecnie środków, aby przeprowadzać bezpośrednie kontrole w przypadku naruszeń art. 85 i 86 w transporcie morskim; poza tym Komisja nie posiada także własnych uprawnień do podejmowania decyzji lub stosowania sankcji koniecznych dla skutecznego przeciwdziałania takim naruszeniom;

sytuacja ta powoduje konieczność wydania rozporządzenia, odnoszącego się do zasad konkurencji w transporcie morskim; rozporządzenie Rady (EWG) nr 954/79 z dnia 15 maja 1979 r., którego treścią jest ratyfikacja lub przystąpienie przez Państwa Członkowskie do Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie kodeksu postępowania dla Konferencji Linii Żeglugowych ⁽⁶⁾ zaowocuje stosowaniem kodeksu postępowania przez wiele konferencji, działających na rzecz Wspólnoty; rozporządzenie w sprawie stosowania zasad konkurencji w transporcie morskim, przewidziane w punkcie ostatnim preambuły roz-

porządzenia (EWG) nr 954/79, powinno wziąć pod uwagę przyjęcie kodeksu; tak długo, jak długo konferencje podlegają kodeksowi, rozporządzenie powinno uzupełniać kodeks lub czynić go bardziej precyzyjnym;

stosownym wydaje się, aby usługi trampowe wyłączyć spod zakresu niniejszego rozporządzenia; stawki za te usługi są w każdym przypadku swobodnie negocjowane zgodnie z warunkami popytu i podaży;

niniejsze rozporządzenie musi uwzględnić konieczność, z jednej strony, stworzenia przepisów wykonawczych, które pozwolą Komisji zapewnić, żeby reguły konkurencji na wspólnym rynku nie były ponad miarę zakłócone, z drugiej strony, uniknięcia nadmiernej regulacji sektora;

rozporządzenie powinno określać zakres przepisów art. 85 i 86 Traktatu, biorąc pod uwagę szczególne właściwości transportu morskiego; na stosunki handlowe między Państwami Członkowskimi mogą mieć wpływ porozumienia ograniczające konkurencję lub nadużycia pozycji dominującej, które dotyczą międzynarodowego transportu morskiego, w tym transportu wewnątrzwspólnotowego, z lub do portów Wspólnoty; takie porozumienia ograniczające lub nadużycia mogą mieć wpływ na konkurencję przez zmianę obszarów operowania, po pierwsze, między portami w różnych Państwach Członkowskich a, po drugie, w ramach tych obszarów, przez co mogą zakłócać przepływy handlowe wewnątrz wspólnego rynku;

niektóre kategorie porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych o charakterze technicznym mogą być wyłączone z zakazu porozumień ograniczających, na tej podstawie że, w zasadzie, nie ograniczają konkurencji;

celowe jest ustanowienie wyłączenia grupowego dla konferencji linii żeglugowych; konferencje mają stabilizujący efekt, zapewniający załodowncom godne zaufania usługi; zapewniają one, z reguły, regulowane, wystarczające i efektywne usługi transportowe i uwzględniają interesy wszystkich użytkowników; takie rezultaty nie mogą być osiągnięte bez współpracy armatorów w ramach konferencji, której treścią są stawki przewozowe a, w razie potrzeby, zdolności przewozowe, alokacja ładunków oraz dochody; w większości przypadków konferencje są podane efektywnej konkurencji linii żeglugowych nienależących do konferencji, a w pewnym zakresie także usług trampowych

⁽¹⁾ Dz.U. C 172 z 2.7.1984, str. 178; Dz.U. C 255 z 13.10.1986, str. 169.

⁽²⁾ Dz.U. C 77 z 21.3.1983, str. 13; Dz.U. C 344 z 31.12.1985, str. 31.

⁽³⁾ Dz.U. 124 z 28.11.1962, str. 2751/62.

⁽⁴⁾ Dz.U. 13 z 21.2.1962, str. 204/62.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 175 z 23.7.1968, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 121 z 17.5.1979, str. 1.

i usług innych rodzajów transportu; ponadto, mobilność flot, która jest charakterystyczną cechą struktury podaży w transporcie morskim, poddaje konferencje naciskowi konkurencji, której co do zasady nie są w stanie wyeliminować w istotnym zakresie usług transportowych;

aby ochronić konferencje przed angażowaniem się w praktyki, które są niezgodne z art. 85 ust. 3 Traktatu, wyłączenie powinno być powiązane z pewnymi warunkami i obowiązkami;

celem tych warunków powinna być ochrona przed stosowaniem przez konferencje ograniczeń konkurencji, które nie są niezbędne do osiągnięcia celów uzasadniających wyłączenie; stąd konferencje nie mogą, w ramach tego samego szlaku, stosować stawek i warunków przewozu, które są zróżnicowane tylko w zależności od kraju pochodzenia lub miejsca przeznaczenia przewożonych towarów, powodując przez to przesunięcia w stosunkach handlowych wewnątrz Wspólnoty, będące szkodliwymi dla pewnych portów, załadowców, przewoźników lub dostawców usług pomocniczych w transporcie; ponadto, uzgodnienia co do lojalności powinny być dozwolone tylko pod warunkiem, że nie ograniczają jednostronnie wolności użytkowników, a w konsekwencji konkurencji w sektorze transportu morskiego, bez uszczerbku jednakże dla uprawnień konferencji do stosowania sankcji wobec użytkowników, którzy chcieliby obejść wymogi lojalności stanowiące ekwiwalent rabatów, obniżonych opłat przewozowych lub przyznanych im przez Konferencję prowizji; użytkownikom trzeba pozostawić wybór przedsiębiorstw, które będą im świadczyć usługi transportu śródlądowego lub usługi nabrzeżne, niebędące objęte opłatami przewozowymi lub innymi opłatami uzgodnionymi z armatorem;

wyłączenie powinno też być powiązane z pewnymi obowiązkami; w tym względzie, użytkownicy powinni móc na bieżąco zasięgać informacji o stawkach i warunkach przewozowych stosowanych przez członków konferencji, skoro w przypadku transportu śródlądowego, organizujący go przewoźnicy morscy podlegają nadal rozporządzeniu (EWG) nr 1017/68; odszkodowania przyznane przez arbitraż i zalecenia wydane przez arbitrów i zaakceptowane przez strony umów powinny być zgłaszane Komisji, aby mogła sprawdzić, czy nie zwalniają konferencji z warunków ustalonych w niniejszym rozporządzeniu i czy nie naruszają przepisów art. 85 i 86;

konsultacje między użytkownikami lub związkami użytkowników z jednej strony a konferencjami z drugiej strony okazały się zdolne do podwyższenia efektywności w transporcie morskim, a przez to do lepszego uwzględniania potrzeb użytkowników; w konsekwencji pewne praktyki ograniczające, które wynikają z takich konsultacji, powinny być wyłączone;

nie może być jednak wyłączenia, jeśli warunki zwarte w art. 85 ust. 3 nie są spełnione; Komisja musi mieć kompetencje do podjęcia odpowiednich środków w przypadku, gdy porozumienia lub praktyki uzgodnione, na skutek szczególnych okolicz-

ności, mają skutki niezgodne z art. 85 ust. 3; z punktu widzenia roli, jaką konferencje spełniają w sektorze usług liniowych, reakcja Komisji powinna być stopniowa i proporcjonalna; Komisja powinna zatem mieć możliwość najpierw kierowania zaleceń, a potem podejmowania decyzji;

przewidziana w art. 85 ust. 3 nieważność z mocy prawa porozumień i decyzji, którym nie można było przyznać wyłączenia zgodnie z art. 85 ust. 3 z powodu ich cech dyskryminacyjnych lub innych, stosuje się nie do porozumień jako takich, lecz tylko do tych przepisów porozumienia, które są sprzeczne z art. 85 ust. 1, chyba że przepisy te nie mogą być oddzielone od pozostałej części porozumienia; Komisja, w przypadku wykrycia naruszenia wyłączenia grupowego, powinna zatem sprecyzować, które przepisy porozumienia są zakazane, a przez to nieważne z mocy prawa, lub podać powód, dla którego przepisy te są nierozłączną częścią porozumienia i dlatego przez to całe porozumienie jest nieważne;

ze względu na szczególne cechy międzynarodowego transportu morskiego, trzeba wziąć pod uwagę fakt, że stosowanie niniejszego rozporządzenia do pewnych praktyk ograniczających lub nadużyć może spowodować konflikt z prawem i zasadami państw trzecich, a przez to może okazać się szkodliwe dla handlowych i przewozowych interesów Wspólnoty; w takich przypadkach Komisja powinna podjąć konsultacje lub, za zgodą Rady, negocjacje z tymi krajami, w celu zagwarantowania interesów Wspólnoty w sferze jej polityki transportu morskiego;

rozporządzenie powinno ustalić procedury, uprawnienia decyzyjne i sankcje, które są niezbędne, aby zapewnić zgodność z regulami ustanowionymi w art. 85 ust. 1 i art. 86, jak również z warunkami rządzącymi stosowaniem art. 85 ust. 3;

należy wziąć pod uwagę proceduralne przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1017/68, stosowanego w transporcie śródlądowym, które uwzględniają szczególne cechy transportu traktowanego jako całość;

ze względu na szczególne cechy transportu morskiego, jest w pierwszym rzędzie obowiązkiem samych przedsiębiorstw upewnić się, czy ich porozumienia, decyzje i praktyki uzgodnione odpowiadają regułom konkurencji; nie jest więc konieczne zobowiązanie do zgłaszania ich Komisji;

w pewnych okolicznościach przedsiębiorstwa mogą chcieć zwrócić się do Komisji z prośbą o stwierdzenie, czy ich porozumienia, decyzje i praktyki uzgodnione są zgodne z obowiązującymi przepisami; dla takich przypadków należy ustanowić uproszczoną procedurę,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

SEKCJA I

Artykuł 1

Przedmiot i zakres rozporządzenia

1. Niniejsze rozporządzenie ustala szczegółowe zasady stosowania art. 85 i 86 Traktatu do usług transportu morskiego.
2. Rozporządzenie stosuje się tylko do usług międzynarodowego transportu morskiego z lub do jednego lub więcej portów Wspólnoty, innych niż usługi trampowe.
3. Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) „usługi trampowe” oznaczają transport towarów luzem lub w otwartych ładowniach (*break-bulk*) statkiem wycarterowanym w całości lub w części jednemu lub więcej załodcom na podstawie umowy czarteru na rejs lub na czas, lub umowy innego rodzaju na rejsy nieregularne i nieogłoszone, w przypadku których stawki frachtu są w każdym przypadku swobodnie negocjowane zgodnie z warunkami podaży i popytu;
- b) „konferencja linii żeglugowych” oznacza grupę dwóch lub więcej przewoźników eksploatujących statki, która świadczy międzynarodowe usługi liniowe przewozu ładunków na poszczególnym szlaku lub na szlakach na określonym obszarze geograficznym i która zawarła porozumienie lub uzgodnienie jakiegokolwiek rodzaju, w ramach którego działają oni na podstawie jednolitych lub wspólnych stawek przewozowych i innych uzgodnionych warunków świadczenia usług liniowych;
- c) „użytkownik transportu” oznacza przedsiębiorstwo (np. załadowcę, komisanta, spedytora itp.), z zastrzeżeniem, że zawarło ono lub wyraziło wolę zawarcia porozumienia lub innego rodzaju uzgodnienia z konferencją lub linią żeglugową na przewóz towarów, albo jakkolwiek związek załadowców.

Artykuł 2

Porozumienia techniczne

1. Zakazu, ustanowionego w art. 85 ust. 1 Traktatu, nie stosuje się do porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych, których wyłącznym celem lub skutkiem jest wprowadzanie ulepszeń technicznych lub współpraca techniczna, poprzez:
 - a) wprowadzanie lub jednolite stosowanie standardów lub typów statków i innych środków transportu, sprzętu, wyposażenia i stałych urządzeń;

- b) wymianę lub łączenie, w celu świadczenia usług transportowych, statków, miejsca na statkach lub czasu operacji portowych lub innych środków transportu, personelu, sprzętu lub stałych instalacji;
 - c) organizację i wykonywanie połączonych lub komplementarnych usług transportu morskiego oraz ustalanie i stosowanie ryczałtowych stawek i warunków za takie usługi;
 - d) koordynację rozkładów rejsów na łączących się szlakach;
 - e) łączenie pojedynczych ładunków;
 - f) ustalanie lub stosowanie jednolitych zasad odnośnie struktury i warunków regulujących stosowanie stawek przewozowych.
2. Komisja, w razie konieczności, przedstawia Radzie propozycje zmiany wykazu ustalonego w ust. 1.

Artykuł 3

Wyłączenie porozumień między przewoźnikami, dotyczących świadczenia liniowych usług transportu morskiego

Porozumienia, decyzje i praktyki uzgodnione wszystkich lub części członków jednej lub więcej konferencji linii żeglugowych są niniejszym wyłączone spod zakazu określonego w art. 85 ust. 1 Traktatu, z zastrzeżeniem warunku nałożonego przez art. 4 niniejszego rozporządzenia, jeżeli mają one na celu ustalanie stawek i warunków przewozu oraz, w zależności od sytuacji, służą realizacji jednego lub więcej z następujących celów:

- a) koordynacji rozkładów rejsów, dat wyjścia lub dat zawinięć;
- b) określenia częstotliwości wyjść i zawinięć;
- c) koordynacji lub podziału wyjść i zawinięć między członkami konferencji;
- d) uregulowania zdolności przewozowej oferowanej przez każdego członka;
- e) podziału ładunków lub przychodów między członków.

Artykuł 4

Warunek powiązany z udzieleniem wyłączenia

Wyłączenie przewidziane w art. 3 i 6 może być przyznane, z zastrzeżeniem warunku, że porozumienie, decyzja lub praktyka uzgodniona w ramach wspólnego rynku nie spowoduje szkód dla niektórych portów, użytkowników transportu lub przewoźników poprzez stosowanie, w zakresie przewozów takich samych towarów i na obszarze obowiązywania porozumienia,

decyzji lub praktyki uzgodnionej, różnych stawek i warunków przewozu w zależności od kraju pochodzenia lub przeznaczenia albo portu załadunku lub rozładunku, chyba, że takie stawki lub warunki są uzasadnione ekonomicznie.

Każde porozumienie lub każda decyzja lub, jeżeli są one podzielne, jakakolwiek część takiego porozumienia lub takiej decyzji, o ile są niezgodne z akapitem poprzednim, są nieważne z mocy prawa, zgodnie z art. 85 ust. 2 Traktatu.

Artykuł 5

Obowiązki powiązane z uzyskaniem wyłączenia

Następujące obowiązki są powiązane z uzyskaniem wyłączenia przewidzianego w art. 3:

1. Konsultacje

Konsultacje między użytkownikami transportu z jednej strony a konferencjami z drugiej strony odbywają się w celu uzyskania rozwiązań dotyczących spraw podstawowych natury ogólnej, dotyczących stawek, warunków i jakości liniowych usług transportu morskiego.

Konsultacje odbywają się na każde żądanie wyżej wymienionych stron.

2. Uzgodnienia co do lojalności

Należący do konferencji armatorzy żeglugi liniowej mają prawo do zawierania i utrzymywania uzgodnień, co do lojalności z użytkownikami transportu, których forma i warunki są przedmiotem konsultacji między konferencją a organizacjami użytkowników transportu. Te uzgodnienia co do lojalności zawierają zabezpieczenia, które określają wyraźnie prawa użytkowników transportu i członków konferencji. Uzgodnienia te są oparte na systemie umów lub na innym systemie zgodnym z prawem.

Uzgodnienia co do lojalności muszą spełniać następujące warunki:

a) Każda konferencja oferuje użytkownikom transportu system natychmiastowych rabatów lub wybór między takim systemem a systemem odroczonej rabatów:

— na podstawie systemu natychmiastowych rabatów każda ze stron jest uprawniona do wypowiedzenia uzgodnienia co do lojalności w każdym czasie bez żadnej kary i z zastrzeżeniem terminu wypowiedzenia nie dłuższym niż sześć miesięcy; termin ten jest skrócony do trzech miesięcy w przypadku, gdy stawka konferencji jest przedmiotem sporu sądowego;

— na podstawie systemu odroczonej rabatów zarówno okres lojalności, na podstawie, którego obliczany jest rabat, jak i kolejny okres lojalności, wymagany przed płatnością rabatu, nie mogą prze-

kraczać sześciu miesięcy; termin ten jest skrócony do trzech miesięcy, gdy stawka konferencji jest przedmiotem sporu sądowego.

b) Konferencja, po konsultacjach z zainteresowanymi użytkownikami transportu, ustala:

(i) wykaz ładunków, lub jakiegokolwiek części ładunków, uzgodnionej z użytkownikami transportu, które są w szczególności wyłączone z zakresu uzgodnień co do lojalności; stuprocentowe uzgodnienia co do lojalności mogą być proponowane, ale nie mogą być jednostronnie narzucane;

(ii) wykaz okoliczności, w jakich użytkownicy transportu są automatycznie zwolnieni z ich obowiązku lojalności; obejmują one:

— okoliczności, w których ładunki wysyłane są z lub do portu na obszarze objętym przez konferencję, ale nie są ogłaszane i jeżeli wniosek o zwolnienie jest uzasadniony, oraz

— takie, w których oczekiwanie w porcie przekracza okres, określony dla każdego portu i dla każdego towaru lub grupy towarów w wyniku konsultacji z użytkownikami transportu bezpośrednio zainteresowanymi prawidłową obsługą portu.

Konferencja musi jednakże zostać poinformowana przez użytkownika transportu, w określonym terminie, o jego zamiarze wysłania ładunku z portu niewymienionego przez konferencję lub o wykorzystaniu statku nienależącego do konferencji w porcie obsługiwanym przez konferencję zaraz po tym, jak udało mu się ustalić na podstawie ogłoszonego rozkładu rejsów, że maksymalny okres oczekiwania zostanie przekroczony.

3. Usługi nieobjęte stawkami przewozowymi

Użytkownicy transportu są uprawnieni do wyboru przedsięwzięcia świadczących usługi żeglugi śródlądowej i usługi nabrzeżne, nieobjęte stawkami przewozowymi lub stawkami uzgodnionymi przez armatora liniowego i użytkownika transportu.

4. Dostępność taryf

Taryfy, warunki towarzyszące, regulacje i jakiegokolwiek ich zmiany są udostępniane użytkownikom transportu po rozsądnych cenach lub wykładane do wglądu w biurach armatorów liniowych i ich agentów. Określają one wszystkie

warunki dotyczące załadunku i rozładunku, dokładny zakres usług objętych stawkami przewozowymi w rozbiściu na transport morski transport lądowy, lub innymi opłatami nakładanymi przez armatora liniowego i przyjętą praktykę w tych sprawach.

5. Zawiadamianie Komisji o orzeczeniach arbitrażowych i zaleceniach

Orzeczenia arbitrażowe i zalecenia arbitrów zaakceptowane przez strony są zgłaszane niezwłocznie do Komisji po rozstrzygnięciu sporów dotyczących praktyk konferencji określonych w art. 4 i pkt. 2 i 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Wyłączenie porozumień między użytkownikami transportu i konferencjami, dotyczących korzystania z liniowych usług transportu morskiego

Porozumienia, decyzje i praktyki uzgodnione między użytkownikami transportu z jednej strony, i konferencjami z drugiej strony, oraz porozumienia między użytkownikami transportu, które mogą okazać się w tym celu konieczne, dotyczące stawek, warunków i jakości usług żeglugi liniowej, jeżeli są przewidziane w art. 5 ust. 1 i 2, są niniejszym wyłączone spod zakazu ustanowionego w art. 85 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 7

Kontrolowanie wyłączonych porozumień

1. Naruszenie obowiązku

Jeżeli określone podmioty naruszają nałożony na nie obowiązek, który zgodnie z art. 5 jest powiązany z wyłączeniem przewidzianym w art. 3, to Komisja może, w celu doprowadzenia do zaprzestania takiego naruszenia i na podstawie warunków ustanowionych w sekcji II:

- skierować zalecenia do danych podmiotów;
- w przypadku niezastosowania się danych podmiotów do tych zaleceń i w zależności od istotności danego naruszenia wydać decyzję, która zakazuje im podejmowania lub nakazuje im podjęcie określonych działań

lub, pozbawiając ich korzyści z wyłączenia grupowego, z którego korzystały, przyznaje im indywidualne wyłączenie na podstawie art. 11 ust. 4 albo całkowicie pozbawia ich korzyści z wyłączenia grupowego, z którego korzystały.

2. Skutki niezgodne z art. 85 ust. 3

a) Jeżeli ze względu na szczególne okoliczności określone poniżej, porozumienia, decyzje i praktyki uzgodnione, kwalifikujące się do wyłączenia przewidzianego w art. 3 i 6, wywierają skutki niezgodne z warunkami ustanowionymi w art. 85 ust. 3 Traktatu, Komisja, na podstawie wniesionej skargi lub z własnej inicjatywy, zgodnie z warunkami określonymi w sekcji II, podejmuje środki określone poniżej w lit. c). Surowość tych środków musi być proporcjonalna do powagi sytuacji.

b) Szczególne okoliczności są, między innymi, wynikiem:

(i) działań konferencji lub zmiany warunków rynkowych w danych przewozach, wynikających z braku lub z eliminacji faktycznej lub potencjalnej konkurencji, takich jak praktyki ograniczające, w wyniku których nie jest możliwa konkurencja w danych stosunkach handlowych; lub

(ii) działań konferencji uniemożliwiających rozwój techniczny lub gospodarczy lub udział użytkowników w korzyściach;

(iii) działań państw trzecich, które:

— uniemożliwiają udział innych podmiotów w przewozach,

— nakładają nieuczciwe taryfy na członków konferencji,

— narzucają porozumienia, które w inny sposób niekorzystnie wpływają na rozwój techniczny lub gospodarczy (podział ładunków, ograniczenia do określonych typów statków).

c) (i) Jeżeli faktyczna lub potencjalna konkurencja nie istnieje lub może być wyeliminowana w wyniku działania państwa trzeciego, Komisja podejmuje konsultacje z właściwymi władzami danego państwa trzeciego, a następnie, jeśli będzie to konieczne, negocjuje zgodnie z dyrektywami wydanymi przez Radę, w celu naprawienia sytuacji.

Jednakże, jeśli szczególne okoliczności powodują brak lub eliminację faktycznej lub potencjalnej konkurencji, niezgodnie z art. 85 ust. 3 lit. b) Traktatu, to Komisja pozbawia korzyści z wyłączenia grupowego. Równocześnie podejmuje decyzję, czy i

jeżeli, w powiązaniu z jakimi dodatkowymi warunkami i obowiązkami, może być przyznane indywidualne wyłączenie danego porozumienia konferencji w celu, między innymi, uzyskania dostępu do rynku przez armatorów liniowych nienależących do konferencji;

- (ii) Jeżeli w wyniku szczególnych okoliczności określonych w lit. b) występują skutki inne niż określone w (i) powyżej, to Komisja stosuje jeden lub więcej ze środków określonych w ust. 1.

Artykuł 8

Skutki niezgodne z art. 86 Traktatu

1. Nadużywanie pozycji dominującej w rozumieniu art. 86 Traktatu jest zakazane, bez wymogu wcześniejszej decyzji w tym względzie.

2. W przypadku, gdy Komisja, z własnej inicjatywy lub na wniosek Państwa Członkowskiego bądź osób fizycznych lub prawnych mających uzasadniony interes, stwierdzi, że w poszczególnym przypadku postępowanie konferencji korzystających z wyłączenia ustanowionego w art. 3 mimo to wywiera skutki niezgodne z art. 86 Traktatu, może pozbawić korzyści z wyłączenia grupowego i podjąć, zgodnie z art. 10, wszystkie stosowne środki w celu doprowadzenia do zaprzestania naruszeń art. 86 Traktatu.

3. Przed podjęciem decyzji na mocy ust. 2, Komisja może skierować do danej konferencji zalecenie dotyczące zaprzestania naruszenia.

Artykuł 9

Kolizje prawa międzynarodowego

1. Jeżeli stosowanie niniejszego rozporządzenia do niektórych praktyk ograniczających lub klauzul wywołuje skutek sprzeczny z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi niektórych państw trzecich, które mogłyby zagrozić ważnym handlowym i żeglugowym interesom Wspólnoty, to Komisja, najszybciej jak to możliwe, podejmuje negocjacje z właściwymi organami tych państw trzecich w celu doprowadzenia, w możliwie szerokim zakresie, do zgodności wyżej określonych interesów z prawem wspólnotowym. Komisja poinformuje komitet doradczy określony w art. 15 o wynikach tych konsultacji.

2. Jeżeli konieczne jest negocjowanie umów z państwami trzecimi, Komisja kieruje zalecenie do Rady, które upoważnia Komisję do rozpoczęcia niezbędnych negocjacji.

Komisja prowadzi takie negocjacje w porozumieniu z Komitetem Doradczym określonym w art. 15 i w ramach dyrektyw wydanych przez Radę.

3. Wykonując kompetencje przyznane jej przez niniejszy artykuł, Rada działa zgodnie z procedurą podejmowania decyzji przewidzianą w art. 84 ust. 2 Traktatu.

SEKCJA II

REGULAMIN

Artykuł 10

Postępowanie na podstawie skargi lub z własnej inicjatywy Komisji

Komisja, działając na podstawie skargi lub z własnej inicjatywy, wszczyna postępowanie w celu doprowadzenia do zaniechania naruszenia przepisów art. 85 ust. 1 lub art. 86 Traktatu lub w celu zastosowania art. 7 niniejszego rozporządzenia.

Skargi mogą być składane przez:

- a) Państwa Członkowskie,
- b) osoby fizyczne lub prawne, które zgłaszają uprawnione zainteresowanie.

Artykuł 11

Wyniki postępowania Komisji na podstawie skargi lub z jej własnej inicjatywy

1. Jeżeli Komisja stwierdzi naruszenie art. 85 ust. 1 lub art. 86 Traktatu, to, w formie decyzji, może zażądać, aby dane przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw zaniechały takich naruszeń.

Bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszego rozporządzenia, Komisja może przed podjęciem decyzji na podstawie poprzedzającego akapitu skierować do uczestniczących przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw zalecenia w sprawie zaniechania naruszenia.

2. Ust. 1 stosuje się również do przypadków objętych art. 7 niniejszego rozporządzenia.

3. Jeżeli Komisja, na podstawie złożonej skargi, stwierdzi, że w świetle przedstawionych dowodów, nie ma podstaw do interwencji na mocy art. 85 ust. 1 lub art. 86 Traktatu lub art. 7 niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do porozumienia, decyzji lub praktyki uzgodnionej, wydaje decyzję oddalającą skargę jako bezzasadną.

4. Jeżeli Komisja, na podstawie złożonej skargi lub z urzędu stwierdzi, że porozumienie, decyzja lub praktyka uzgodniona spełnia przesłanki zarówno art. 85 ust. 1, jak i art. 85 ust. 3 Traktatu, wydaje decyzję stosującą art. 85 ust. 3. Decyzja ta określa datę, od której jest ona skuteczna. Data ta może być datą wcześniejszą od daty decyzji.

Artykuł 12

Stosowanie art. 85 ust. 3 – zastrzeżenia

1. Przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw żądające zastosowania art. 85 ust. 3 Traktatu w odniesieniu do porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych objętych przepisami art. 85 ust. 1, których są stronami, mogą wystąpić o to z wnioskiem do Komisji.

2. Jeżeli Komisja uzna wniosek za dopuszczalny i posiada wszystkie dostępne dowody, a przeciwko danemu porozumieniu, decyzji lub praktyce uzgodnionej nie zostało podjęte żadne działanie na mocy art. 10, to publikuje ona, najszybciej jak to jest możliwe, w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* streszczenie wniosku i wezwie wszystkie zainteresowane strony trzecie do złożenia uwag w terminie 30 dni. Publikacja uwzględnia uzasadnione interesy przedsiębiorstw dotyczące ochrony ich tajemnic handlowych.

3. Jeżeli Komisja nie zawiadomi wnioskodawców, w terminie 90 dni od daty takiej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, o istnieniu poważnych wątpliwości, co do stosowności art. 85 ust. 3, to porozumienie, decyzja lub praktyka uzgodniona jest wyłączona spod zakazu w zakresie, w jakim odpowiada charakterystyce podanej we wniosku, w okresie, który już upłynął i przez okres maksymalnie sześciu lat od daty opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Jeżeli Komisja stwierdzi, po upływie 90 dni, ale przed upływem sześciu lat, że warunki zastosowania art. 85 ust. 3 nie są spełnione, wydaje decyzję stwierdzającą, że zakaz określony w art. 85 ust. 1 ma zastosowanie. Decyzja może mieć skutek wsteczny, jeżeli zainteresowane strony podały nieprawdziwe informacje lub nadużyły wyłączenia spod przepisów art. 85 ust. 1.

4. Komisja może zawiadomić o tym wnioskodawców jak określono w ust. 3 akapit pierwszy; musi ich natomiast zawiadomić na wniosek Państwa Członkowskiego w terminie 45 dni od daty wysłania do Państwa Członkowskiego wniosku zgodnie z art. 15 ust. 2. Wniosek musi być uzasadniony na gruncie okoliczności odnoszących się do zasad konkurencji zawartych w Traktacie.

Jeżeli stwierdzi ona, że spełnione są przesłanki art. 85 ust. 1 i art. 85 ust. 3, wydaje decyzję stosującą art. 85 ust. 3. Decyzja określa datę, od której wchodzi ona w życie. Data ta może być datą wcześniejszą od daty wniosku.

Artykuł 13

Okres obowiązywania i odwołanie decyzji stosujących art. 85 ust. 3

1. Każda decyzja stosująca art. 85 ust. 3, podjęta na mocy art. 11 ust. 4 lub art. 12 ust. 4 akapit drugi określa okres, w

jakim jest ważna; zazwyczaj okres ten jest nie krótszy niż sześć lat. Do decyzji mogą być dołączone warunki i obowiązki.

2. Decyzja może być odnowiona, jeżeli przesłanki art. 85 ust 3 są w dalszym ciągu spełniane.

3. Komisja może cofnąć lub zmienić swoją decyzję lub zakazać określonych działań stron:

- a) jeżeli zmieniły się jakiegokolwiek okoliczności istotne dla decyzji;
- b) jeżeli strony naruszyły jakikolwiek obowiązek nałożony w decyzji;
- c) jeżeli decyzja była oparta na nieprawdziwych informacjach lub została uzyskana na skutek podstępu;
- d) jeżeli strony nadużyły wyłączenia spod przepisów art. 85 ust. 1, przyznanego im na mocy decyzji.

W przypadkach określonych w lit. b), c) lub d) decyzja może zostać odwołana ze skutkiem wstecznym.

Artykuł 14

Właściwość

Z zastrzeżeniem kontroli decyzji Komisji przez Trybunał Sprawiedliwości, jest ona właściwa do:

- nakładania obowiązków zgodnie z art. 7;
- wydawania decyzji zgodnie z art. 85 ust. 3.

Organy Państw Członkowskich zachowują kompetencje do decydowania, czy jakakolwiek sprawa podlega przepisom art. 85 ust. 1 lub art. 86, do czasu rozpoczęcia postępowania przez Komisję w celu podjęcia decyzji w danej sprawie lub wysłania zawiadomienia zgodnie z art. 12 ust. 3 akapit pierwszy.

Artykuł 15

Współpraca z organami Państw Członkowskich

1. Komisja prowadzi postępowania, określone w niniejszym rozporządzeniu, w bliskiej i stałej współpracy z właściwymi organami Państw Członkowskich; organy te mają prawo do wyrażania swojej opinii na temat postępowania.

2. Komisja przekazuje niezwłocznie właściwym organom Państw Członkowskich kopie skarg i wniosków oraz najważniejszych dokumentów wysłanych do niej lub wysłanych przez nią w trakcie postępowania.

3. Przed podjęciem każdej decyzji w wyniku postępowania na mocy art. 10 lub decyzji na mocy art. 12 ust. 3 akapit drugi lub na mocy art. 12 ust. 4 akapit drugi, należy zasięgnąć opinii komitetu doradczego ds. porozumień ograniczających konkurencję i pozycji dominujących w transporcie morskim. Również przed przyjęciem przepisów wykonawczych określonych w art. 26 należy zasięgnąć opinii komitetu doradczego.

4. Komitet doradczy składa się z urzędników posiadających wiedzę z zakresu transportu morskiego oraz porozumień ograniczających konkurencję i pozycji dominujących. Każde Państwo Członkowskie mianuje dwóch urzędników, którzy będą je reprezentować, z których każdy, w przypadku niemożliwości uczestniczenia, może być zastąpiony przez innego urzędnika.

5. Zasięgnięcie opinii następuje na wspólnym posiedzeniu zwoływanym przez Komisję; takie posiedzenie odbywa się najwcześniej czternaście dni od daty wysłania zawiadomienia o zwołaniu posiedzenia. Takie zawiadomienie, odnośnie każdej rozpatrywanej sprawy, zawiera streszczenie sprawy wraz ze wskazaniem najważniejszych dokumentów oraz wstępny projekt decyzji.

6. Komitet doradczy może wydać opinię bez względu na nieobecność któregośkolwiek z jego członków lub ich zastępców. Sprawozdanie z wyników procedury zasięgnięcia opinii załącza się do projektu decyzji. Nie może ono zostać podane do wiadomości publicznej.

Artykuł 16

Żądanie informacji

1. Komisja, wykonując zadania nałożone na nią na mocy niniejszego rozporządzenia, może zażądać wszelkich niezbędnych informacji od rządów i właściwych organów Państw Członkowskich oraz od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw.

2. W przypadku skierowania żądania udzielenia informacji do przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw, Komisja wysyła równocześnie kopię żądania do właściwego organu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.

3. W swoim żądaniu Komisja podaje podstawę prawną i cel żądania, a także wskazuje sankcje przewidziane w art. 19 ust. 1 lit. b) za podanie nieprawdziwych informacji.

4. Do podania żądanych informacji zobowiązani są właściciele przedsiębiorstw lub ich pełnomocnicy oraz, w przypadku osób prawnych, spółek lub firm lub stowarzyszeń niemających osobowości prawnej, osoby upoważnione do ich reprezentowania z mocy prawa lub na podstawie ich aktów założycielskich.

5. Jeżeli przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw nie dostarczy żądanych informacji w terminie wyznaczonym przez Komisję, lub dostarczy informacje niepełne, Komisja żąda dostarczenia informacji w formie decyzji. Decyzja określa, jakie informacje są wymagane, wyznacza stosowny termin, w którym informacje mają być dostarczone, oraz wskazuje na sankcje przewidziane w art. 19 ust. 1 lit. b) i art. 20 ust. 1 lit. c) oraz na prawo poddania decyzji kontroli Trybunału Sprawiedliwości.

6. Komisja przekazuje jednocześnie kopię swojej decyzji do właściwego organu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się siedziba przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw.

Artykuł 17

Kontrole przeprowadzane przez organy Państw Członkowskich

1. Na żądanie Komisji właściwe organy Państw Członkowskich przeprowadzają kontrole, które Komisja uważa za niezbędne na mocy art. 18 ust. 1 lub które nakazała, w formie decyzji, zgodnie z art. 18 ust. 3. Urzędnicy właściwych organów Państw Członkowskich odpowiedzialni za przeprowadzenie tych kontroli wykonują swoje uprawnienia na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, na którego terytorium kontrola ma być przeprowadzona. Takie upoważnienie określa przedmiot i cel postępowania.

2. Na wniosek Komisji lub właściwego organu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona kontrola, urzędnicy Komisji mogą pomagać urzędnikom tego organu w wykonywaniu ich obowiązków.

Artykuł 18

Uprawnienia kontrolne Komisji

1. Przy wykonywaniu zadań przyznanых niniejszym rozporządzeniem, Komisja może przeprowadzić wszelkie niezbędne kontrole w przedsiębiorstwach i związkach przedsiębiorstw.

W tym zakresie upoważnieni urzędnicy Komisję są uprawnieni do:

- badania ksiąg i innych dokumentów handlowych;
- wykonywania kopii lub wyciągów z ksiąg i dokumentów handlowych;
- żądania ustnych wyjaśnień na miejscu;
- wstępu do pomieszczeń, na teren i do pojazdów przedsiębiorstw.

2. Urzędnicy Komisji upoważnieni do przeprowadzenia takich kontroli wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnego upoważnienia wskazującego przedmiot i cel kontroli oraz kary przewidziane w art. 19 ust. 1 lit. c), na wypadek, gdy przedstawione księgi i inne dokumenty handlowe są niepełne. W stosownym czasie przed rozpoczęciem kontroli, Komisja informuje właściwy organ Państwa Członkowskiego, na którego terytorium kontrola ma być przeprowadzona, o kontroli i o tożsamości upoważnionych urzędników.

3. Przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw są zobowiązane do poddania się kontroli nakazanej decyzją Komisji. Decyzja określa przedmiot i cel kontroli, wyznacza datę rozpoczęcia kontroli i wskazuje na kary przewidziane w art. 19 ust. 1 lit. c) i art. 20 ust. 1 lit. d) oraz na prawo do poddania decyzji kontroli Trybunału Sprawiedliwości.

4. Komisja podejmuje decyzje określone w ust. 3 po zasięgnięciu opinii właściwego organu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona kontrola.

5. Urzędnicy właściwego organu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona kontrola, mogą, na wniosek tego organu lub Komisji, pomagać urzędnikom Komisji w wykonaniu ich obowiązków.

6. Jeżeli przedsiębiorstwo sprzeciwia się przeprowadzeniu kontroli nakazanej na podstawie niniejszego artykułu, zainteresowane Państwo Członkowskie udzieli niezbędnej pomocy urzędnikom upoważnionym przez Komisję w celu umożliwienia przeprowadzenia takiej kontroli. Państwa Członkowskie, po zasięgnięciu opinii Komisji, podejmą środki niezbędne w tym celu przed dniem 1 stycznia 1989 r.

Artykuł 19

Grzywny

1. Komisja może, w formie decyzji, nałożyć na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw grzywny w wysokości od 100 do 5 000 ECU, jeżeli, umyślnie lub na skutek niedbalstwa:

- a) dostarczyły one nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w zawiadomieniu, zgodnie z art. 5 ust. 5, lub we wniosku, zgodnie z art. 12; lub
- b) dostarczą nieprawdziwe informacje w odpowiedzi na żądanie, zgodnie z art. 16 ust. 3 lub 5, lub nie dostarczyły informacji w terminie wyznaczonym w decyzji podjętej na mocy art. 16 ust. 5; lub
- c) przedstawiły żądane księgi lub inne dokumenty handlowe w formie niepełnej w trakcie postępowania na mocy art. 17 lub 18, lub nie poddają się kontroli nakazanej w decyzji wydanej w wykonaniu art. 18 ust. 3.

2. Komisja może, w formie decyzji, nałożyć na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw grzywny od 1 000 do jednego miliona ECU lub w kwocie wyższej, ale nieprzekraczającej 10 % obrotów w poprzednim roku obrotowym każdego z przedsiębiorstw biorących udział w naruszeniu, jeżeli umyślnie lub na skutek niedbalstwa:

- a) naruszają art. 85 ust. 1 lub art. 86 Traktatu lub nie przestrzegają obowiązku nałożonego na mocy art. 7 niniejszego rozporządzenia;

- b) naruszają obowiązek nałożony zgodnie z art. 5 lub art. 13 ust. 1.

Przy ustalaniu wysokości grzywny należy uwzględnić, oprócz istotności, także okres trwania tego naruszenia.

3. Stosuje się art. 15 ust. 3 i 4.

4. Decyzje podjęte zgodnie z ust. 1 i 2 nie mają charakteru karnego.

Grzywny przewidziane w ust. 2 lit. a) nie są nakładane w odniesieniu do działań podjętych po wysłaniu wniosku do Komisji, ale przed jej decyzją stosującą art. 85 ust. 3 Traktatu pod warunkiem, że należą one do działalności określonej we wniosku.

Jednakże niniejszy przepis nie stosuje się, jeżeli Komisja poinformowała zainteresowane przedsiębiorstwa, że, po dokonaniu wstępnej oceny, jej zdaniem art. 85 ust. 1 Traktatu ma zastosowanie, a zastosowanie art. 83 ust. 3 jest nieuzasadnione.

Artykuł 20

Okresowe kary pieniężne

1. Komisja może, w formie decyzji, nałożyć na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw okresowe kary pieniężne, 50–1 000 ECU za każdy dzień, obliczanych od dnia określonego w decyzji, w celu przymuszenia ich do:

- a) zaniechania naruszenia art. 85 ust. 1 lub art. 86 Traktatu, które Komisja nakazała zgodnie z art. 11 lub do przestrzegania obowiązku nałożonego zgodnie z art. 7;
- b) zaniechania działań zakazanych na mocy art. 13 ust. 3;
- c) dostarczenia pełnych i prawidłowych informacji, których Komisja zażądała w decyzji podjętej zgodnie z art. 16 ust. 5;
- d) poddania się kontroli, które Komisja nakazała, w formie decyzji, podjętej zgodnie z art. 18 ust. 3.

2. Jeżeli przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw spełniły obowiązek, z którego powodu została nałożona okresowa kara pieniężna, Komisja może ustalić łączną wysokość okresowej kary pieniężnej w celu przymuszenia w wysokości niższej niż ta, która wynikałaby z początkowej decyzji.

3. Stosuje się art. 15 ust. 3 i 4.

Artykuł 21

Kontrola przez Trybunał Sprawiedliwości

Trybunał Sprawiedliwości ma nieograniczoną jurysdykcję w rozumieniu art. 172 Traktatu do kontroli decyzji, na mocy, której Komisja nałożyła grzywnę lub karę pieniężną; może on uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub karę pieniężną.

Artykuł 22

Jednostka rozliczeniowa

Do celów stosowania art. 19–21 wartość ecu jest ustalana tak, jak w ramach projektowania budżetu Wspólnoty zgodnie z art. 207 i 209 Traktatu.

Artykuł 23

Wysłuchanie stron i osób trzecich

1. Przed podjęciem decyzji jak przewidziano w art. 11, art. 12 ust. 3 akapit drugi i art. 12 ust. 4, art. 13 ust. 3, art. 19 i 20, Komisja stworzy uczestniczącym przedsiębiorstwom lub związkom przedsiębiorstw możliwość bycia wysłuchanym w, co do zarzutów podnoszonych przez Komisję.

2. Jeżeli Komisja lub właściwe organy Państw Członkowskich uważają to za niezbędne, mogą wysłuchać również inne osoby fizyczne lub prawne. Wnioski o wysłuchanie złożone przez takie osoby zostaną uwzględnione, jeżeli wykażą one wystarczające zainteresowanie.

3. Jeżeli Komisja zamierza wydać atest negatywny zgodnie z art. 85 ust. 3 Traktatu, to opublikuje streszczenie odnośnych porozumień, decyzji lub praktyk uzgodnionych i wezwie wszystkie zainteresowane strony do przedstawienia uwag w terminie przez nią określonym, który nie może być krótszy niż jeden miesiąc. Publikacje muszą uwzględniać uprawnione interesy przedsiębiorstw w zachowaniu ich tajemnic handlowych.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 22 grudnia 1986 r.

Artykuł 24

Tajemnica zawodowa

1. Informacje uzyskane w wyniku stosowania art. 17 i 18 mogą być wykorzystywane tylko w celu, w jakim żądano informacji lub prowadzono kontrolę.

2. Bez uszczerbku dla przepisów art. 23 i 25, Komisja i właściwe organy Państw Członkowskich, ich urzędnicy i inni pracownicy nie mogą ujawniać informacji uzyskanych przez nich w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia i które ze względu na swój charakter są chronione tajemnicą służbową.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie stanowią przeszkody dla publikacji ogólnych informacji lub badań, które nie zawierają informacji odnoszących się do poszczególnych przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw.

Artykuł 25

Publikowanie decyzji

1. Komisja publikuje decyzje, które wydaje zgodnie z art. 11, art. 12 ust. 3 akapit drugi, art. 12 ust. 4 i art. 13 ust. 3.

2. W publikacji podaje się nazwy stron i istotną treść decyzji; uwzględnia ona uprawnione interesy przedsiębiorstw w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych.

Artykuł 26

Przepisy wykonawcze

Komisja upoważniona jest do uchwalenia przepisów wykonawczych dotyczących zakresu obowiązku składania zawiadomień zgodnie z art. 5 ust. 5, formy, treści i innych elementów skarg zgodnie z art. 10, wniosków zgodnie z art. 12 i w sprawie przesłuchań przewidzianych w art. 23 ust. 1 i 2.

Artykuł 27

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1987 r.

W imieniu Rady
G. SHAW
Przewodniczący